SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — **УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК**

VOL. XCV. No. 155. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 16, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го СЕРПНЯ 1988 Ч. 155. РІК XCV.

Пам'ятайте про Україну!

ЗВЕРНЕННЯ

Український народе!

Вітаємо тебе, український народе, зі святом великим історії твоєї, із тисячоліттям від року славного 988, в якому ти, народе український, віру християнську прийняв разом із князем своїм Володимиром, внуком княгині Ольги, першої володарки християнки України.

Стала Церква Українська християнська рівноапостольською, бо збулося пророцтво брата апостола Петра, Андрія Первозванного, яке переказав нам Нестор-літописець: „....Бачите гори ці? На горах цих возсіяє благодать Божа і буде город великий, і воздвигне Бог багато церков. І зійшов на гори Андрій і благословив їх, і поставив хрест та помолився Богу!"

І був ти, готовий, народе український, не лише віру Христову прийняти, але й світло правди Христової ширити і боронити, бо був ти християнським у своїй духовності і **культурі: своє любити, а чуже шанувати.**

А з вірою Христовою відкрився тобі світ правди об'явленої і людського пізнання. Бо пізнав ти письмо, а в книгах Слово Боже і через книги ти став історичним народом. Ти перестав бути „варваром", про якого писали літописці освічених чужинців. Ти сам взяв перо у свої руки і показав світові „хто ми!" З твого духа печаттю зібрав князь Ярослав Мудрий твої людські закони, і вони перші у закони людські внесли закон Божий „не убий", і ті закони ти назвав „Правдою".

Дав Володимир князь на прославу Бога десятину майна свого і від того Десятинною перша мурована церква в Україні була названою. Сотні церков у столичному Києві князі будували, а потім гетьмани і Військо Запорізьке, бо не лише мечами боронили віру християнську, але й красою храмів Божих, іконами, книгами мудрими і піснею на прославу Божу.

Записав чорноризець Нестор „Повість про давні роки", твої, народе, про початок роду твого, а дітям твоїм, усім поколінням лишив „Поучення", як їм треба жити і добро творити у вірі християнській, князь Володимир Мономах. Були записані вчинки праведників наших у Патерику Печерському, а лицарів славних, що землю твою, Україну, боронили, співці в епосах билинних і у слові про похід Ігоря оспівали, і славу їхню нащадкам твоїм передали.

Тож не забудь, народе український, що вже тоді став ти свідомий своєї місії національної і християнської, коли про князя Володимира сказав вагоме слово митрополит Іларіон: „...Бо не в поганій і не в невідомій землі володів, а в землі українській, про яку знають і чують в усіх кінцях землі..."

Приймаючи віру Христову, прийняв ти, народе український, і відповідальність визнавців Христа, оборону правди і боротьбу зі злом. Бо немає вибраних народів, як у Старому Заповіті, і не були ними ані греки, ані римляни у Христовій вірі. Обраним народом може бути кожен народ, що йде за Христом, що прийняв вогонь Його слова і що підняв меч, який приніс Христос для боротьби зі злом.

Тому великі отці нашої Церкви, її митрополити, Іларіон і Климентій, в самому началі, а згодом великі їхні наслідники, аж до мучеників, за віру християнську ісповідників — Липківського Василя і Йосифа Сліпого — за помісність Церкви нашої боролися, знаючи і вірячи, що нове вино в нові мішки наливається. **Вірили вони, що та місія тобі, український** народе, дана. Бо горів Ти вірою великою, прийнявши Христа науку. Ти поніс Його славу на схід і Північ **Европи. І Київ був новим Царгородом, на якому** спочила благодать Божа і Покрова Богородиці, благословення якої промінюють із нерушимої стіни Софії київської.

Просвітив ти себе, український народе, і ніс правду Божу мужами розумними у землі тепер московські, білоруські, литовські, молдавські та болгарські і сербсько-македонські. Ти помножив таланти і віддав **їх народам у християнській любові, як це чинили** учителі наші, святі рівноапостольські Кирило і Методій.

Але коли сили невірних, сили зла, сили грабунку, сили рабства і панщини, сили диявола зломили твою силу, український народе, тобі довелося випити чашу страждання в обороні гідности людської, свободи людини і народів та віри християнської у правду Божу!

І прийшла гірша єгипетської і вавилонської неволя на твоїй землі. Голодом мільйонів жертв і розпорошенням по таборах Сибіру проклався твій шлях, наш

(Закінчення на стор. 4)

Центр Студій отримав дотацію

М. і Ф. Богдани

Вінніпег, Ман. — **Центр Українських Канадських Студій Манітобського університету при Колегії св. Андрея отримав дотацію в сумі 30,000 дол., яку зложили Форвин і Марія Богдани з Ванкуверу.**

За роки існування центру, його праця значно розширилася у ділянках наукових, дослідних і громадських (спеціяльні курси і програми про українську громаду) Як і всі університети, Манітобський університет, який разом з Колегією св. Андрея фінансує Центр УКС, переживає фінансові проблеми. Отже, щоби забезпечити існування і дальший розвиток центру, Дорадчий Комітет, який складається з представників Манітобського університету, Колегії св. Андрея, української громади і студентів центру, вирішив створити фонд, відсотки з якого можна буде використовувати щороку на додаткову підтримку праці центру. Пожертва подружжя Богданів є базою цього фонду.

Подружжя Богдани — відомі та довголітні жертводавці на українські суспільні й наукові цілі, включаючи такі установи як Колегія св. Андрея, Український Музей в Саскатуні, Фонд св. Володимира і Українська Фундація ім. Тараса Шевченка. До кінця 1987 року їхні пожертви перевершили 160,000 дол.

Форвин Богдан родився в 1900 році на Буковині. Під час Першої світової війни, яка перервала йому навчання в середній школі; він був в австрійській армії на італійському фронті і служив у Січових Стрільцях, а від 1922 до 1924 року, він служив у румунській армії, яку залишив у ранзі сержанта. Через політичні й економічні причини Ф. Богдан переїхав до Канади в 1924 році. В 1925 році він переселився у Ванкувер, де в 1931 році одружився з Марією Яськів з Брендону, Ман. У Канаді Ф. Богдан працював на різних роботах, продовжував своє навчання, а найголовніше почав брати активну участь в організації українського суспільно-культурного життя. Від 1925 року він брав активну участь в Товаристві „Просвіта". У 1927 році він був одним із організаторів ванкуверського відділу Українського Товариства Взаємної Помочі. У 1928 році він зорганізував українську бібліотеку при Взаємній Помочі і провадив бібліотекою 56 років.

Будучи активним в громаді, Ф. Богдан не занедбав наукові праці. Найважніша його праця — „Словник українських прізвищ у Канаді", який вийшов у 1974 році. Словник охоплює понад 30,700 прізвищ, що їх зібрано впродовж семи років. Це перша і досі єдина праця того роду в українському назвознавстві.

За віддану працю в українській громаді Ф. Богдана було нагороджено Шевченківською медалею в 1984 році.

Президент включається в кампанію за Дж. Буша

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен тепер зовсім ясно показує всім, що він робитиме все, що в його силі, щоб віцепрезидент Джордж Буш став вибраний президентом ЗСА цієї осені, навіть якщо це буде вимагати деяких змін і поправок у його поглядах.

Однак деякі республіканці побоюються, що президент Реґен може Бушові більше пошкодити, як допомогти. Агітуючи в користь Дж. Буша, Реґен ще раз пригадає виборцям якою популярною постаттю він був і є, а це може вказати тим же самим виборцям, що Буш може мати проблеми „продати" свою кандидатуру популярного провідника країни. Чільні члени Республіканської партії побоюються, що коли виборці сподіються, що Буш зуміє їх причарувати так, як це продовж вісьмох років зумів робити Реґен, то вони будуть дещо розчаровані.

Республіканський сенатор з Ню Мексіко Піт Доменічі заявив „Якщо ми зможемо в якийсь спосіб приневолити виборців робити порівняння між Бушом і Дукакісом, а не між Реґеном і Бушом, тоді кандидат Дж. Буш підніметься в гору у публічних опитах".

Ще інша група республіканців турбується тим, що коли президент Реґен буде виступати, пропагуючи кандидатуру Буша, то пригадає виборцям багато своїх непопулярних політичних потягнень, а це також не вийде на користь Бушові.

Не зважаючи на всі ці побоювання партійні провідники свідомі, що Р. Реґен буде певним фактором в кампанії Дж. Буша. Згідно з плянами він зосередить свої виступи в ключевих стейтах півдня і в Каліфорнії. Крім цього президент Реґен спрямує свої виступи на посилення фінансових ресурсів кампанії Дж. Буша.

В Англії знайшли нові документи проти К. Вальдгайма

Лондон. — Тут появилися натяки на те, що Курт Вальдгайм був причетний до розстрілу британського старшини під час Другої світової війни в окупованій німцями Греції. Ці закиди були зроблені членом британського парляменту, який колись був працівником у К. Вальдгайма в ООН і англійським істориком, який командував діями альянтів в допомозі грецькому підпіллю.

Якщо ці закиди виявляться правдивими, то це буде доказом прямого пов'язання К. Вальдгайма, австрійського президента і колишнього генерального секретаря ООН, з убивством британського старшини.

Роберт Джеймс, консервативний член британського Парляменту округи Кеймбридж і колишній працівник у бюрі Вальдгайма, заявив, що це є „дуже важлива додаткова знахідка" для доповнення зусиль британського уряду провірити яку насправді ролю віліграв К. Вальдгайм у страті британських військовиків у Греції під час війни, коли він був старшиною німецької розвідки.

У Відні, згідно із повідомленнями агентства Ройтерс, речник австрійського уряду категорично заперечив нові обвинувачення Вальдгайма.

У своєму звідомленні Р. Джеймс заявив, що ним знайдені документи будуть передані до міністерства оборони, яке від лютого ц.р. за офіційним наказом прем'єр-міністра Марґарет Тачер займається розглядом оскаржень К. Вальдгайма, зокрема його ролі у вбивствах британських полонених на Балканах.

Ці найновіші закиди, як виявляється, знайшов Кристофор Вудгавз, який є тим істориком та знавцем грецьких справ під час війни. Він також був командиром альянтської групи до грецького резистансу під час Другої світової війни, а тепер є професором історії у Кінгс коледжі Лондонського університету. Знайдені ним матеріяли появляться друком у британському журналі „Енкавнтер" у вересні ц.р.

Р. ТОРНБИРҐ Є НОВИМ ГЕНЕРАЛЬНИМ ПРОКУРАТОРОМ

Р. Торнбирґ

Вашінгтон. — Сенат одноголосно минулого тижня одобрив запропоновану кандидатуру на становище головного прокуратора ЗСА Ричарда Торнберґа на місце Едвина Міза, що залишив цей пост після того, як безсторонній прокуратор після розгляду справи визнав його невинним у різнородних обвинуваченнях.

Р. Торнбирґ — це 56-літній колишній республіканський губернатор Пенсильванії, який пообіцяв, що вестиме Департамент справедливости згідно з „найвищими етичними нормами". Р. Торнбирґ провадив кримінальним відділом Департаменту справедливости за часів президента Джеральда Форда і встановив відділ громадської чесности, завданням якого є покликувати до відповідальности урядовців, які склонні до підкупства. Досі він очолював політичний інститут Школи державного управління ім. Кеннеді при Гарвардському університеті.

В Сенаті під час переслухань він заявив, що є відданим приклонником президента Роналда Реґена бо „Реґена програма є моєю програмою". Він також заявив, що боротьба з наркоманією буде його головним завданням, а далі слідуватиме боротьба з організованим злочинством, підкупством та кримінальними злочинами високих урядовців.

В інтерв'ю з кореспондентами засобів масової інформації Р. Торнбирґ заявив, що не має жадних показників на те, що віцепрезидент Джордж Буш затримає його на цьому пості, якщо його виберуть президентом. Він сказав, що уважає своє призначення шестимісячною працею і тому кожний день для нього буде дуже важливим.

Помер космонавт А. Левченко

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що минулої суботи, 6-го серпня, „після тяжкої хвороби" помер космонавт Анатолій Левченко. В некролозі вказується, що у 47-річного космонавта був виявлений раковий тумор на мозку, однак не пояснюється, чому про його смерть було повідомлено з запізненням.

Під час останнього космічного полету з участю А. Левченка, що відбувся 21-го грудня минулого року, московське радіо повідомило, що даний полет відбувається в рамках підготови до запуску першого совєтського „космолета" — корабля багаторазового використання. З інших повідомлень виходило, що разом зі своїм колегою Ігорем Волковим А. Левченко повинен був входити в склад залоги нового корабля.

Кремль не повідомив, коли повинен відбутися старт „космічного корабля", хоч у приватних розмовах деякі офіційні особи у Москві натякали в березні минулого року, що такий полет, мабуть, відбудеться до липня цього року. Ці повідомлення, однак, не підтвердилися. Кореспондент Ассошіейтед Пресс висуває здогад, що хвороба і смерть одного з основних учасників проєкту відсунула термін полету совєтського „корабля".

Совєтські спеціялісти недвозначно натякала, що під час підготови „космолета" до запуску вони наштовхнулися на серйозні технічні трудноші. Керівники полету так і не вирішили чи буде на кораблі залога, чи „космолет" буде управлятися автоматично.

Є дані, що практична підготова до запуску „корабля", який нагадує американський, почалася ще в 1982 році. В половині травня минулого року ракетоносій „Енергія", призначена для виведення в орбіту нового корабля, вибухнула під час пробного запуску з макетом головної частини.

Появились прихильні рецензії на книжку Ф. Сисина

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — Появились чотири нові рецензії на монографію проф. Франка Сисина „Між Польщею та Україною: дилема Адама Кисіля" (видання Гарвардського університету, серія монографій УНІГУ, 1985).

В журналі Канадського історичного товариства „Canadian Journal of History I Annales Canadiennes D'Histoire" (за грудень 1987 року, том XXII, ч. 3, ст. 399-400) її зрецензував проф. Ґ. Гансон з університету Саскачевану, пишучи, між іншим, що „ця книжка (уводячи в науку досліди України XVII століття) подає дуже потрібне виправлення поширеного припущення, що нібито повстання Хмельницького було лише кульмінацією конфлікту між Москвою та Польщею".

Другу, дуже обширну, рецензію на книжку Сисина написав Збіґнєв Вуйцік, історик Польської академії наук у Варшаві, у виданні Академії „Odrodzenie i Reformacja w Polsce" (том XXXII, 1987, ст. 239-246). Він розглядає її зміст, подає завваги до деяких порушених Сисином проблем, як наприклад, про причини невдачі Гадяцької Унії. Проф.л Вуйцік, спеціяліст української історії XVII століття пише, що „книжка Сисина становить поважний вклад у науку про Польщу та Україну XVII століття про проблеми Козаччини. ...Це є праця тривалої вартости".

Ще одну обширну рецензію написав проф. Чикаґського університету, д-р Дж. Крейкрафт у виданні університету Міннесоти „Modern Greek Studies Yearbook" (том 3, 1987, ст. 267-272). Його найбільше цікавила Сисинова аналіза тодішніх проблем грецької церкви" (тобто православ'я) в Україні.

Коротша, але також прихильна рецензія появилась у журналі „Irish Slavonic Studies" (ч. 8, 1987, ст. 190-192) авторства д-ра Р. Даніка з Белфасту.

Всього в наукових журналах поміщено понад 15 рецензій на цю книжку, що є певним рекордом для монографії про Україну XVII століття. Дотація фонду ім. Ярослава Курдидика та пожертви визначних меценатів ФКУ Орисі Лагошняк та Василя Лагошняка покрили кошт підготови і друку цієї цінної монографії.

ВПИСИ ДІТЕЙ

Йонкерс, Н.Й. — Школа Українознавства при парафії св. Михаїла в Йонкерсі, Ню Йорк, приймає учнів від 4-ох років життя на 1988-89 шкільний рік. Родичі можуть вписувати дітей до 1-го вересня. За інформаціями слід телефонувати до Олі Рудик, на число (914) 245-1366.

У СВІТІ

У КІТО, СТОЛИЦІ ЕКВАДОРУ, був заприсяжений новий президент республіки Родріґо Борха, який змінив на цьому пості Леона Кордера. Р. Борха відомий в Латинській Америці лівизною поглядів і антипатіями до З'єднаних Стейтів. Серед присутніх на церемонії були представники більшости країн західньої півкулі, включаючи державного секретаря Джорджа Шулца і кубинського диктатора Фіделя Кастра. Церемонія інавґурації Борха відбувалася в залі засідань місцевого конгресу, недавно „прикрашеного" величезним полотном художника-комуніста Освальда Ґаяссаміна. На одному з фрагментів картини зображено німецький шолом, натягнутий на череп. Підпис під цим „портретом" гласить „Сі-Ай-Ей". Сенс цього твору досить примітивний: імперіялізм несе вільним народам рабство і злидні, а соціялістична форма правління забезпечує їм добробут і свободу. Справжні наміри нового президента Еквадору стануть відомі пізніше. Покищо цікавим є те, що Борха має намір терміново відновити дипломатичні відносини з Нікараґуа, розірвані його попередником.

КОРЕСПОНДЕНТ АҐЕНТСТВА Ассошіейтед Пресс Пітер Спілмен повідомив, що югославський генерал Славко Йович очолить групу військових спостерігачів ООН, які здійснюватимуть контролю за дотриманням умов перемир'я між Іраном і Іраком. Кандидатуру С. Йовича повинна схвалити Рада Безпеки. Як передало югославське інформаційне агентство ТАНЮҐ, Йович брав активну участь в югославському Опорі від 1944 року до кінця війни. До середини 1959-их років він командував у югославській армії полком, а потім очолював відділ міністества оборони для зв'язків з чужинецькими військовими місіями. На початку 1960-их років Йович займав пост заступника командуючого миротворними силами ООН на Синайському півострові.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ З Південно-Східньої Азії кореспонденти агентства Франс Пресс, частини „червоних кхмерів" з дивною швидкістю займають райони, залишені відступаючими в'єтнамськими військами. Ганой обіцяв вивести всі окупаційні війська до 1990 року. Це виведення вже почалося і перш за все — з прикордонних з Таїляндом районів. Вся 15-кілометрова прикордонна зона вже контролюється червоними кхмерами. Вважають, що після відходу в'єтнамців червоним кхмерам легко вдасться оволодіти Пномпенем. Наслідки подібного повороту подій можуть бути катастрофічними. Очолювані Поль Потом червоні кхмери за роки перебування при владі фізично знищили третину населення Камбоджі. Основну частину зброї і фінансової допомоги червоні кхмери дістають від Пекіну.

Сеньйори з Ню Йорку їдуть на Союзівку

Ню Йорк. — Окружна Управа Українського Народного Союзу і Товариство Українських Сеньйорів, секція Відділу „Самопоміч" в Ню Йорку, організують чергову прогулянку автобусом на відпочинкову Союзівку в неділю, 4-го вересня ц.р. Поїздка автобусом по зниженій ціні 6 дол. від особи, бо Т-во Сеньйорів частинно покриває кошти подорожі, а смачний полуденок для прогульковців-сеньйорів також по знижених цінах.

Зголошуватись на цю чергову прогульку сеньйорів треба в домівці „Самопоміч" у вівторок, середу і п'ятницю між годинами 10:30 ранку і 2-ою по полудні.

Плянується Український Вечір на Лонґ Айленді

Іст Медов, Н. Й. — Управа Відділу УККА, повіт Нассо повідомляє, що Український Вечір відбудеться в суботу, 20-го серпня ц.р., в год. 8-ій вечора в Айзенгаер парку, Іст Медов, Ню Йорк.

Цьогорічна програма є присвячена ювілеєві Тисячоліття Хрищення Руси-України.

В програмі виступить танцювальний ансамбль „Сизокрилі", мистецький керівник і хореограф Рома Прийма-Богачевська, дует Дарка і Славко та оркестра „Трембіта". Програмою буде провадити д-р Оксана Дацків.

Спонзорами цього вечора є **компанія Кенон і банк Сіменс. Вступ вільний. Потрібно принести зі собою крісло або коц.**

У випадку дощу програма відбудеться в Нассо комюніті коледжі.

В АМЕРИЦІ

НЮЙОРКСЬКІ ЧИНОВНИКИ Департаменту здоров'я подали до громадського відома, що після довгих дискусій вирішено провести експеримент і роздати даром деяким наркоманам стерилізовані шприци, щоб запобігти розповсюдженню хвороби АІДС. Цей експеримент був одобрений минулого тижня стейтовим Департаментом здоров'я, а місцеві судові власті визнали цей засіб законним. Незважаючи на це знайшлиося багато осіб, які гостро скритикували цей почин як такий, що тільки пособить наркоманам. Серед критиків є багато правників і негритянських діячів.

У ВАШІНҐТОНІ ДЕПАРТАМЕНТ сільського господарства подав свою найновішу оцінку пошкодження заподіяну цьогорічною посухою в ЗСА. З його підрахунків виявляється, що цьогорічний збір збіжжя буде на 31 відсотків менший, як минулого року. Цьогорічні жнива обраховано на 192 мільйони метричих тонн і будуть це найбідніші жнива від 1970 року. Коротко перед опублікуванням цих даних президент Роналд Реґен одобрив і підписав закон допомоги потерпілим від посухи фармерам та іншим сільськогосподарським підприємствам на суму 3.9 біл. дол.

СЕНАТ МИНУЛОГО ТИЖНЯ одобрив голосами 90 до 4 законопроєкт, який дозволяє Пентагонові на 282.6 біл. оборонний бюджет, хоча Білий Дім перестерігає, що цей законопроєкт може причинитись до гострої конфронтації між Адміністрацією і Конґресом у розгарі осінньої виборчої кампанії.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ Палата Репрезентантів отримала для одобрення імпозантний і політично приманливий законопроєкт для поборення наркоманії в ЗСА. Одною з важливих точок цього законопроєкту є пропозиція смертної кари для тих, які доконують вбивства, пов'язані прямо з наркоманством. Знавці твердять, що хоча ця точка смертної кари буде широко дискутована, то сподіються, що цей законопроєкт буде одобрений в Палаті Репрезентантів, але аж після свята Дня Праці, коли Конґрес почне сесію.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Особа і система

Американський Уряд охоплює 13 осіб, секретарів (в Европі міністрів) окремих ресортів. Проте за несповна вісім років урядування Роналда Реґена аж 33 особи займали різні секретарські пости. Дехто з них відійшов ще в цьому році: секретар Департаменту освіти Вілліям Беннет зрікся в серпні 1988 року і його заступник Ляуро Кавазос ще не затверджений Сенатом. Найкоротше урядував перший державний секретар президента Реґена, чотиризірковий генерал Александер Гейґ, бо тільки від січня 1981 до липня 1982. Найдовше урядував і далі залишається в уряді заступник Гейґа, державний секретар Джордж Шулц, зручний дипломат, який, проте, погано записався в пам'яті українців: видача большевикам Мирослава Медведя і видача Ізраїлеві Івана Дем'янюка. Єдина особа, яка весь час залишається у уряді Реґена — це секретар Департаменту розвитку і розбудови міст Семюел Пірс. Можна ризикувати твердженням, що немає ні одного американського громадянина, який знав би прізвища всіх членів Уряду Реґена, включно із змінами на становищі голови штабу Білого Дому. Пересічні громадяни і не цікавляться тими частими змінами, які приходять з різних причин. Або людина не має вдачі й хисту пристосуватися до існуючої атмосфери, або хворіє, або в родині приходить важка недуга, яка відтягає від позахатньої праці, або даний член Уряду розходиться з іншими своїми колеґами в поглядах на якусь важливу справу і вирішує відійти — різні причини спричинюють ті зміни. Проте, як це не дивно, всі ті зміни ніяк не зупиняють нормальної праці державної верхівки. Сам Президент теж є тільки людиною, і як така мусить протягом восьми років мати за собою і невдачні ходи, проте навіть противники Роналда Реґена признають, що він має таку „харизму" і такий хист тримати духовий зв'язок із народом, що зберіг свою популярність.

Загадка тривкости системи, без уваги на зміну осіб, у тому, що це система демократії — найскладніша, вона бо вимагає, можливо, найбільшої політичної освіти від громадян, — вона своєю складною Конституцією із трьома незалежними частинами правління — Уряд, Конґрес і судівництво — спричинює багато клопоту самій державній верхівці і доводить до конфліктів в ній та між тією верхівкою і громадською думкою А проте вона, демократія, з усіх державних систем найтривкіша.

Першим, що теоретично схопив і спрецизував суть демократії був державний діяч і філософ в античних Атенах Солон, у VII сторіччі перед народженням Христа. Понад дві тисячі п'ятсот років минуло з того часу, у світі переходили зміни, які й філософам не снилися. Відбувалися страшні і затяжні війни, мільйони вмирали від заразних хворіб, народжувались, діяли і вмирали кровожадні диктатори, вмирали проповідники різних релігійних культів, між ними Христос, релігія якого охоплює тепер коло 630 мільйонів людей на всіх континентах світу, самих тільки визнавців Папи, як наслідника св. Петра, а демократична система таки збереглась. Могутніми її пропагаторами були Велика Хартія Свобід в Англії 1216 року і Деклярація прав людини і громадянина Великої Французької революції 1789 року. В різних країнах світу виринали диктатори, які силою захоплювали владу або й леґально діставали її, бо нарід помилився у своєму голосуванні (Адольф Гітлер). І всі вони минулися. Може не на сто відсотків. Є ще країни марксько-ленінської системи, які визнають правління тільки одної партії. Є ще в Південній Америці, в Азії й Африці диктаторики, які свою особисту амбіцію, здебільша сполучену з жадобою матеріяльної наживи, ставлять вище волі народу. Але це проминальні явища. Вони теж минуться, бо демократія — це „влада народу, від народу і для народу". Тому саме вона така тривка.

У найбучному гурті президента Реґена, в його Секретаріяті, було за його урядування не 13, а 33 особи. Могло бути й вдвоє більше. Все одно, державна система була б збереглася і державний апарат діяв би, бо так хоче демократична система правління.

Д-р Микола Воскобійник

ПЕРЕБУДОВА ДЛЯ УКРАЇНИ І ДЛЯ ДІЯСПОРИ

I.

На тлі сталінських і післясталінських репресій лібералізаційний курс Горбачова став поворотною подією в історії СССР і в історії світових відносин. Цей курс спричинив уже серед українців по обох сторонах кордонів СССР нові важливі явища: в Україні перші ознаки національного відродження, а в діяспорі нові надії на покращення загальної української ситуації в боротьбі за суверенність.

Вийшла на поверхню нова форма змагання за українські національні права, оперта на перебудові й гласності, тобто на допущену режимом обмежену легальність домагань. Лідерами цього змагання в Україні стали совєтські письменники з великим іменами. А це надає явищу нової виняткової риси тим, що вони ж і члени КПСС. Тобто, як і в інших комуністичних країнах, починаючи від Тіта в Югославії, Дубчека в Чехо-Словаччині, чи теперішних подій в Естонії, Латвії, Литві, Вірменії, брали і беруть відповідальність за забезпечення національної суверенности своїм народам члени комуністичної еліти, як єдиного злегалізованого політично-соціяльного явища під диктатурою Кремля.

Якщо діячів дисидентського руху, цих перших відважних і стійких оборонців українських прав, заганяли до концтаборів, то тепер в наш час письменники, озброєні горбачовською гласністю, використовують офіційні пресові органи, щоб легально на повний голос висловлювати свої жалі і домагання. Цим започатковано новий етап обстоювання українських людських і конституційних прав. Цей етап вимагає від всіх українців по обох боках кордонів СССР, а особливо від діяспори, якісно нового активізму, назвемо його умовно наступального активізму, щоб існуючі можливості, хай і обмежені, використати для поширення людських і національних прав в Україні, як єдино можливої форми обстоювання прав України.

Перемога М. Горбачова на 19-ій всесоюзній конференції КПСС посилила його мандат на перебудову і демократизацію на довший час по лінії обмеження терору, централізму і диктаторських методів управління. Проєкт введення деякої переваги органів рад над партійною диктатурою, обмеження термінів перебування на тих самих керівних виборних посадах, виборність з-посеред двох-трьох кандидатів, послаблення цензури, обмеження сваволі каральних органів (КҐБ), реабілітація знищених діячів минулого, можливість усувати „білі плями" з історії, літератури й інших наук, послаблення контролі в деяких галузях народного господарства, дозвіл часткової приватної й кооперативної ініціятиви, допущення деякої релігійної толерантности — все це важливі нові політичні інструменти для всіх народів, а України зокрема, щоб охоронити народ від культурно-мовної загибелі та поширити можливості вільнішого українського розвитку в різних ділянках народного життя. В цьому знаходяться позитиви гобрачовських реформ.

Одначе колоніяльно-російська ментальність всіх керівників Кремля, включаючи й Ґорбачова, не дозволяє їм бути послідовними реформаторами. Кардинальна проблема „імперії зла" — національна проблема — натрапляє на суперечливе ставлення з їхньої сторони. Негативне становище до справедливих домагань Вірменії, найновіші погрози покарань демонстрантів новим законодавством вказують на брак послідовности і, здається, і негування настроїв 19-ої партійної конференції. Тут кориниться небезпека для радикальної перебудови міжнародних відносин. Все ж треба й із існуючої дози лібералізації витягати належні користі, сприймаючи суперечливу ситуацію такою, якою вона є.

Як охарактеризувала західня преса, станеться революція мирним шляхом згори, тобто такі поворотні події в СССР і в Україні, що відкривають деякі перспективи для суверенізації республік. Нанесено уже вирішального удару кривавому централістському сталінізму, як ідеї і системі управління, і наноситимуться і далі удари сталінізму.

Важливо усвідомлювати, що Україна, і в цілому СССР, уже дістала бодай теоретично декілька важливих політичних інструментів на базі легальности, одобрених конференцією щоб розширювати й зберігати національні права республік . Виникає конкретне завдання для українських діячів в Україні і в діяспорі не пропустити вийняткової нагоди розширювати можливості для розвитку української культури, освіти, економіки, для домагання суверенізації українських прав на основі проклямованої совєтської легальности без запроторення людей до тюрем і концентраків, як це було раніше.

Період перебудови уже дозволив українським письменникам, історикам й іншим інтелектуалам виявити провідну ролю у змаганні за відродження національної гідности народу України, а зокрема активности студентства й іншої молоді.

У значно масивніших розмірах, ніж в Україні, станеться це в Латвії, Естонії, Литві, Вірменії, де національні домагання набрали такого широкого розміру і масової участи населення, що включають вони й конситутційного характеру домагання — розширити суверенність їхніх республік до т. з. „home rule", лишаючись, одначе, складовою частиною СССР.

Належиться сказати кілька слів про заслужену ролю письменників. В усі епохи української історії українські письменники виявляли себе совістю народу, виступали в авангарді борців за збереження української мови, культури, а найголовніше оберігали гідність свого народу. Вони й тепер в авангарді! Коли читаєш Івана Дзюби „В обороні людини й народу", мужній виступ Бориса Олійника на 19-ій конференції в Москві, Олеся Гончара в Київському університеті, доктора історичних наук Май Панчука „Історична пам'ять — фактор перебудови", інтерв'ю Дмитра Павличка в „Нових Днях" (Торонто) і десятки інших виступів на сторінках совєтської і закордонної преси, то переймаєшся радісним оптимізмом: Україна живе й житиме, якщо видає з себе стільки нових чемпіонів свободи, кількість яких ще недавно обмежувалась тільки дисидентами. Підноситься до нових висот народ і країна.

Продовження буде

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЗБЕРІГАЙМО НАДБАНЕ І ПОШИРЮЙМО ІСНУЮЧЕ!

Український Народний Союз за час свого 94-літнього існування був рушієм і життєдайною основою для розбудови організованих форм українського життя, яке проявлялося в різних галузях: політичній, культурній, економічній і, не менш важливій, спортовій. Коли глянути на минуле і зробити підрахунок всіх грошових пожертв для розвитку нашої динамічної громади, то щойно тоді вповні усвідомимо цю преважливу ролю, яку відіграла і дальше нею визначається наша найстраша забезпеченева організація. Ріст УНСоюзу і його жертвенність на громадські цілі були каталізаторами діяльности громади і її наглядних успіхів. Ми сприймаємо все це, як щось природне і самозрозуміле, але важко уявити будь-яку ширшу форму дії громади без допомоги УНСоюзу. Останньо висувається навіть збільшені вимоги до цього бастіону українства в Америці, забуваючи що УНСоюз треба поповнювати новим членством на місце тих, що відходять у вічність. Ми можемо і повинні причинитися до збільшення членства. Це буде корисним не лише для членів, але і всього діючого українства. Важко уявити собі здійснювання різних задумів без пожертв чи фінансового забезпечення Українського Народного Союзу.

Сказавши це, хочеться навести конкретний приклад такої підтримки УНСоюзом, а ми впевнені що таких сотні в історії нашої діяспори.

УАСТ „Львів", яке існує понад 30 років в Клівленді та члени якого належать до 346 Відділу УНС постійно отримують грошову допомогу від Українського Народного Союзу. Цьогорічна участь нашого товариства в Українській Олімпіяді у Філядельфії реалізувалась завдяки 350 дол. пожертві Українського Народного Союзу. Цей дар разом з іншими пожертвами місцевих установ улегшили вивінування і вислання дружин на спортовий змаг. Цього роду підтримка улегшує плянування і забезпечує майбутнє товариства.

Хочеться пригадати цю істину землякам і прихильникам, що досьогодні ще не є членами УНСоюзу, а могли б стати і збільшити наш 346-ий Відділ для спільного добра. Розбудова нашого 346 Відділу буде впливати стабільно на бюджет товариства, а це віддзеркалиться в пожвавленій праці.

Пригадавши це нашій громаді, хочемо одночасно висловити подяку і іншим нашим установам, що причинилися пожертвами до вислання молоді до Філядельфії, а саме: Кредитова Спілка „Самопоміч" — 200 дол., Лейквуд Семент компанія — 200 дол., катедра св. Йосафата — 100 дол., Комітет 1000-ліття Християнства в Україні — 100 дол., Кредитова Спілка „Основа" — 50 дол. Об'єднаним зусиллям ми помогли нашій молоді брати участь в Українській Олімпіяді. Їхні осяги в спортових конкуренціях та радість пережитого залишиться нагородою і заохотою до кращих осягів в майбутньому.

Молодь горнеться до спорту і живе подіями української громади. Нашим завданням сприяти їй в цьому, а це можливе тоді, як існує співучасть громадських установ.

Більше нових членів в УНСоюзі гарантує таку співучасть!

Іван Росул
секретар УАСТ „Львів"
Клівленд, секретар 346-го Відділу УНС.

Володимир Барагура

КОЛИВАННЯ ДИПЛОМАТИЧНОЇ ЛІНІЇ ПАПИ

В нас є, може не надто дипломатична, але вірна й правдива приповідка, яка попадає в саму суть справи — „І Богові свічка і чортові огарок".

У політиці й дипломатії Папи, як голови Вселенської Церкви й одночасно ватиканської держави, можна спостерігати, що теперішній видимий наслідник Христа на землі Іван Павло II в питаннях екуменізму з Російською Православною церквою та в проблемах із Українською Католицькою Церквою знайшовся „між молотом і ковадлом" і в своїй дипломатичній тактиці стосує саме згадану на початку приповідку, як це бачимо в його двох посланнях і в промові до учасників наукової конференції на тему візантійського християнства.

У першому посланні „Ідіть у світ", яке призначене для всього людства, Папа „засвітив свічку" Москві, а УКЦ залишився „огарок". Згадуючи в цьому посланні про хрищення в 988 році Папа підкреслено зазначив, що благодать хрищення зійшла передусім на „росіян, українців і білорусів", хоч порядок наступства народів повинен бути навпаки — „українців, білорусів і росіян".

Українцям попався „огарок" теж у „Комунікаті Св. Столиці", опублікованому в „Ль' Оссерваторе Романо" (подано за „Вістями з Риму" за травень 1988 року). Там сказано, що „на рівні екуменічних відносин між московським православним патріярхатом і Святою Столицею, визнано з обох сторін, що Тисячоліття Хрищення Руси є подією, яка належить рівноправно росіянам, білорусам і українцям". Чомусь українці, на терені поселення яких відбулося Хрищення 988 року, поставлені на самому кінці.

У своєму посланні „Ідіть у світ" Папа без застереження прийняв цитату російського совєтського дослідника, буцімто константинопольський патріярх після зустрічі з княгинею Ольгою назвав її „російською жінкою". На закінчення послання Папа ствердив, що акт хрищення, це подія, яка стосується передусім Російської Православної Церкви, хоч на ділі це подія населення Київської Руси-України, охрищеного в вірі тодішньої Вселенської Церкви без поділу на віровизнання, бо роз'єднання тоді ще не наступило, а й після роз'єднання Київська Русь ще довший час респектувала приналежність до первісної Вселенської Церкви.

Але у посланні „Великий Дар Хрищення", яке призначене для власного вжитку УКЦ — Папа „засвітив свічку" українцям і білорусам, а РПЦ дістався „огарок"...

Знову ж у „Слові" до учасників наукового з'їзду про „Початки, розвиток і впливи слов'янсько-візантійського християнства" (подаю за „Вістями з Риму, травень 1988 року), влаштованого Італійським інститутом для середньовіччя" і „Польським інститутом християнської культури" Папа „світить свічку" тільки українцям і білорусам, а Російську Православну Церкву залишає в кромішній темноті, не засвітивши їй хоч би „огарка", тобто не згадавши її навіть на останньому місці.

Тому не можна дивуватися плутанині чужинецьких журналістів в ділянці Тисячоліття Хрищення, які користуються посланням Папи й губляться в лябіринтах суперечних тверджень голови Вселенської Церкви й ватиканської держави. Це коливання Папи можна пояснити, а навіть виправдати тим, що Папа знайшовся поміж „молотом і ковадлом" та не, знаючи „на котру ногу стати", робить такі самозаперечні тактичні дипломатичні ходи, щоб і „вовк був ситий і коза ціла".

Бо годі підозрівати, щоб „слов'янський Папа" не знав справжнього стану справ.

НЕМА ЗА ЩО ХВАЛИТИ

У щоденнику „Свобода" з 12-го липня був видрукований лист М. Бараболяка п. з. „Не ганити молодих професіоналістів".

А я до цього ще добавила б „Алеж і хвалити їх нема за що".

Безперечно, що їм „едукованим" (до речі, є український вислів — освіченим або й високоосвіченим) молодим професіоналістам значно легше висловлювати свої думки англійською мовою, яку автор допису, правда в лапках, назвав „рідною".

Але зринає думка: чомусь у европейських країнах більшість освічених людей володіють, крім своєї рідної, ще принаймні однією або й кількома чужими мовами.

Невже ж тут молоді професіоналісти не знайдуть шляхів удосконалювати свої знання української мови?

На мою „не едуковану" думку, при бажанні та настирливому домаганні, можна було б вивчити та не калічити і не бути „гендікепт" у своїй рідній (без лапок) мові.

Мені здається, що американський улюблений вираз: „тейк іт ізі" впливає на дітей і молодь, „брати все легко" та не заохочує їх до наполегливої праці для досягнення якоїсь цілі.

Кінчаю тим, з чого почала: „Не треба ганити молодих професіоналістів, але й вихвалювати та звеличувати їх теж немає за що".

Лариса Дончук
Філядельфія, Па.

Володимир Сушко

ДЕ ПРОПОВІДУВАВ СВ. АПОСТОЛ АНДРІЙ?

(Думки з нагоди нашого Тисячоліття)

I.

У цей ювілейний 1988 рік, коли ми відзначуємо 1000-ліття проголошення св. Володимиром Великим християнської релігії релігією Руси-України, наші думки мимохіть линуть глибше в давнину, бо зерно християнської науки засівалося на наших землях уже від I століття нашої ери. А цим першим, хто приніс це зерно до наших прапредків,був ніхто інший, а сам апостол Андрій, званий Первозванним, бо він перший був покликаний Ісусом Христом до лику апостолів.

Долю українського народу можна окреслити піснею „Ой горе тій чайці-небозі, що вивела чаєнята при битій дорозі". Різні орди перекочувалися в давнину по наших землях і їх пустошили. А наші сусіди-недруги від півдня, заходу і півночі від давніх століть посягали і посягають посьогодні по нашу країну, щоб панувати над нами, і для своїх політичних цілей обкрадали і обкрадають нас з нашої глибокої і славної історії. Ця доля не минула і св. Андрія, коли мова про його працю серед наших прапредків. Наша оборона є лише в нас самих, бо чужий цього за нас не зробить. **А ми не гірші і не нижчі від інших.** Треба лише знати свою історію, нею гордитись і її боронити.

Такі думки насуваються, коли в цей ювілейний рік роздумуємо над особою св. апостола Андрія і його пов'язанням з нами. А воно близьке й безпосередньо зв'язане з історією нашої Батьківщини — України. Тож, запізнаймося ближче з його особою і його апостольською діяльністю.

Згідно зі заповітом Ісуса Христа „Ідіть і навчайте усі народи", апостоли по Його вознесенні на небо **розійшлися по цілому знаному їм тодішньому світі, щоб сповнити Його волю. Це сталося в роках 34-35 нашої ери. Перший історик Церкви Евзебій Кесарійський, який жив в IV столітті,** покликається на твір Орігена з III сторіччя, який, на жаль, не затримався до наших часів, і подає що св. Андрій навчав у Скитії. **Це перша історично певна вістка про терен** апостольської праці св. Андрія. Св. Андрій перебував і **проповідував на північному Причорномор'ї і в сумежній** Скитії аж до своєї смерти в 62-му році.

Поки продовжуватимемо нашу розповідь про св. Андрія, запізнаймося ближче зі Скитією. Хто це були скити? Майже тисячу років історія України була пов'язана з іменем скитів. Такого довголіття — каже археолог Борис Мозолевський у своїй праці „Скіфський степ", — виданій в Києві в 1983 році, не знало ім'я жадного стародавнього народу, що жив на території нашої Батьківщини. Не диво, що — як він пише, — навіть давньоруський літописець називає свою країну „Велика Скуфь" (Велика Скитія).

Центром скитської держави була степова смуга України від північного Причорномор'я аж до ширини Києва. За мовою Мозолевський зараховує скитів до північної гілки іранських народів. Корені деяких їхніх слів як „голос", „топор" й інші зберігаються і досі в мовах східніх слов'ян. Перші скитські пам'ятки у північному Причорномор'ї він зараховує на VII вік до нашої ери, а присмерк скитської держави, після нього, наступив у III столітті вже нашої ери. Найбільшої могутности Скитія досягнула в IV столітті до нашої ери. З того часу датуються скитські могили, що їх подибуємо на ширині Києва, — каже Мозолевський.

Час скитського панування в Україні збігається з інтенсивною колонізацією греками північного побережжя Чорного моря. Грецькі міста-колонії Тіра, Ольвія, Херсонез, Пантікапей, що згодом став столицею Босфорського царства, були безпосередніми сусідами скитів і між ними і скитами були тісні торговельні і культурні зв'язки.

Велика кількість скитських могил-курганів, що досьогодні затрималися по Україні від правобережної Київської височини по долішнє Подніпров'я, на Кримському півострові і вздовж долішньої Кубані, свідчать про їхню велич і могутність. У передмові до згаданої книги Б. Мозолевського читаємо, що „скити — це наші попередники і пращурі". А Олексăндер Дражньовський, який **студіює Скитію вже від довгих років, каже виразно, що — „скити це ми. Скити були автохтонами нашої Батьківщини...**, серцем скитів була Україна, де панували царські скити і де їх поховано. Їхні могили... свідчать від тисячоліть про нашу землю — Україну" (див.: „Свобода", 24-го травня 1979).

У часах перебування Ісуса Христа на землі цілий тодішній світ знав про Скитію. Північним побережжям Чорного моря йшла тоді границя Римської імперії і тут стояли римські леґіони. Але римські цісарі не наважувалися підбити Скитію під своє панування. Про скитів згадує прихильно св. апостол Павло у своєму листі до Колосян, написаному в 61-му році. Він пише, що „нема ані еллīна, ані юдея... варвара, скита, невільника, вільного — але все та в усьому — Христос". Священик Андрій Ліщинський у своїй книжці „Християнство і Патріярхати", Вінніпеґ, Канада, 1987, каже, що св. Павло знав добре про скитів-праукраїців і мав особливу пошану до них. Що він у згаданому Листі згадав юдеїв — бо так випадало, — греків — бо цей лист був писаний до них і також інших згадав він, — продовжує о. А. Ліщинський, — згірдливою назвою „варвари", міг був згадати римлян, бо мав римське громадянство, але цього не зробив, а скитів згадав він на рівні з греками і юдеями іхньою назвою. І о. А. Ліщинський слушно зауважає, що такі два-три слова зі Святого Письма є сто разів важливіші для нашої історії від всього іншого, але ми чомусь ще не звернули належної уваги на цей лист св. Павла, — він додає. Але вертаймося до теми про св. Андрія.

У Святому Письмі є мало згадок про св. Андрія. Не враховуючи згадок його імени в гурті з іншими апостолами, є лише три ближчі згадки про нього, а це про його разом з Іваном Хрестителем зустріч з Христом (Ів. 1:40-42), з нагоди чудесного розмноження хліба, де св. Андрій зауважує до Ісуса Христа, що „один хлопець тут має п'ять ячмінних хлібів і дві риби, але це замало на стільки народу (Ів. 6:5-8) і при нагоді зустрічі з греками, де він передає Ісусові їхню просьбу, що вони хочуть зустрітися з Ним (Ів. 12:20-23). Отець А. Ліщинський на підставі цих відносно скупих інформацій окреслює св. Андрія як скромну особу, яка не шукала першенства, але все була охоча до услуг (див.: його книжка „Де проповідував св. Євангелію і **хрестив св. апостол Андрей Первозванний", Вінніпеґ, Канада, 1985).**

Продовження буде

ЛОС АНДЖЕЛЕС ВІДЗНАЧИВ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

Травень і червень позначилися тут незвичайною активністю, зв'язаною із святкуванням нашого ювілею. Не бракувало гарячих дискусій та ідей, резигнацій та критики, все ж таки вислід був вартий зусиль. Комітет заплянував ще в минулому році три імпрези на ці місяці і вони успішно відбулися. Однією з них була виставка „Втрачених архітектурних пам'яток Києва", зладжена Українським Музеєм в Ню Йорку, яка у своєму турне по континенті Північної Америки замандрувала і до Лос Анджелесу та була виставлена у галерії архітектурного відділу славнозвісного університету Південної Каліфорнії. Спровадженням, коштами та устаткуванням цієї виставки піклувався Ювілейний Комітет, а організацією, популяризацією, офіційним відкриттям та пресконференцією зайнявся Центр Українського Мистецтва в Лос Анджелесі. За приміщення та догляд від 16-го травня до 4-го червня подбала зразково Наталка Орлинс, працівниця тієї ж навчальної установи. Відкрила виставку Дарія Чайковська, голова Центру Українського Мистецтва, а Марта Козбур коротко і вміло зреферувала історію української церковної архітектури, а зокрема зруйнованих шедеврів нашого Києва. Виставка, професійно оформлена, драматично з'ясовує лиходіяння комуно-російського окупанта у серці нашої Батьківщини.

„It is painful to see centures of history destroyed by a few years of insanity", читаємо зауваги одного з відвідувачів у книзі гостей. Жаль лише, що преса та інші засоби інформації не виказали зацікавлення. Другою з черги імпрезою був „Вечір танку і пісні", що відбувся 17-го червня у Боварл авдиторії цього університету. Відкриваючи вечір, гостей вітала в імени Ювілейного Комітету Лос Анджелесу Ірена Микитин. Далі сцена виповнилася барвистими кольорами народної ноші різних областей України, що її репрезентував танцювальний ансамбль „Громовиця" з Чикаго у хореографії „Привіт" під мистецьким керівництвом Роксани Пилипчак. З черги, Український Ансамбль Тисячоліття з Лос Анджелесу, під мистецьким керівництвом Йосифа Грінди, бравурно протанцював „Гопака" та жартівливу інтерпретацію „Запорожці".

Ювілейний хор Тисячоліття виконує український гимн.

Діти садочка „Рідної Школи" вручають Гейл Вілсон китицю квітів.

Після офіційного відкриття (справа): інж. Любомир Осадца, Барбара Корнило, сен. Піт Вілсон, Том Даніелс, управитель М. Д. Антоновіч та архітект Т. Козбуз.

На зміну темпа Роман Рітачка виконав три композиції на бандурі у своїй інтерпретації.

Хор Тисячоліття з Лос Анджелесу під мистецьким проводом Григорія Галика дав гостям пізнати перлини українських церковних творів минулих століть у виконанні: „Блажен муж" з монастиря Печерської лаври та „Сей день" композиції Д. Бортнянського. В свою чергу Андрій Китастий із Сан Дієго проспівав три композиції у супроводі його милозвучної бандури.

Незвичайно несподіваною точкою програми був виступ нашого віртуоза — скрипаля, професора Адріяна Бриттана. Він зворушив не тільки нашу, але й чужинецьку публіку своїм виконанням „Сонатіни" М. Гайворонського, „Колисанки" К. Стеценка, та „Другої української рапсодії" М. Лисенка.

Окреме признання належить нашій молоді, що з любов'ю й самопосвятою продовжує популяризувати український танок і пісню. Слід відзначити і осяги „Громовиці" яка привезла репертуар наших народних танків і зразків автентичної ноші різних областей України. „Громовиця" обдарувала нас хореографічною інтерпретацією п. н. „Тисячний рік" зі світляними ефектами та музичним супроводом.

Третьою з черги імпрезою були святкування Тисячоліття в дворі стейтового університету Лос Анджелесу, що відбулися 19-го червня. Цю імпрезу спонзорувала асоціяція Слов'янської студентської молоді „Дружба" в рамках тисячолітних відзначень та з повною допомогою Ювілейного Комітету й української спільноти Лос Анджелесу і околиці.

Координаторами та промоторами були інж. Любомир Осадца, Левко Чайковський і Надя Шалаута, яким теж припало виконувати нелегке завдання двомовних майстрів церемонії.

Кілька місяців плянувалися та приготовлялися різні частини програми. Недільним ранком цілий майдан, де мали відбуватися святкування, виповнився виставками церковного та світського характеру і станками з варениками та печеними стравами. Молодь зайнялася спортовими іграми.

Надійшла 12 година, і амфітеатр наповнився публікою. Магда Ферль, голова „Дружби", привітала усіх від студентської асоціяції та представила Надю Шалауту і Левка Чайковського як провідників програми. Символічно вмаршували представники молодіжних організацій, Пласту, СУМА та „Рідної Школи" з емблемою Тисячоліття і прапорами.

Том Даніелс, що керував офіційною частиною програми, провів „Приречення вірности". „Хор Тисячоліття проспівав український та американський гимни; о. Степан Галик, парох православної церкви Св. Андрія, та о. Петро Леськів, парох української католицької церкви відчитали благословення. Т. Даніелс в імені Комітету привітав присутніх з Тисячолітнім Ювілеєм та представив управителя повітової Ради Лос Анджелесу Майка Д. Антоновіча, як довголітнього приятеля українців, який ще в квітні ц.р. спонзорував Проклямацію Повітової Ради, проголошуючи офіційно 1988 рік роком Тисячоліття християнства в Україні із закликом до всіх жителів Лос Анджелесу і повіту відзначити цей Ювілей українською громадою. М. Антоновіч у святковому слові підкреслив витривалість українців у довголітній боротьбі з окупантами, а зокрема останніми зазіханнями Москви на історію української релігії та нищення українських церков і переслідування вірних. Він запрезентував Комітетові Тисячоліття пропам'ятну таблицю з нагоди цього святкування. П. Даніелс в імені Комітету та всієї української спільноти передав йому дереворит української дерев'яної церкви роботи знаного графіка Тирса Венгриновича.

Т. Даніелс представив сенатора Піта Вілсона та його чарівну дружину Гейл Вілсон. У своїй промові сенатор виказав незвичайне знання української пробле-

(Закінчення на стор. 4)

КАБУЛЬСЬКЕ УРЯДОВЕ радіо повідомило, що загони муджагедінів прорвали оборонні лінії навколо міста Кундуз і захопили кілька кварталів. Під час контратаки маріонеткових військ з обох сторін було вбито 35 осіб.

МИНУЛОЇ СЕРЕДИ ДВОМ молодим робітникам зі Східньої Німеччини вдалося перейти на територію Західньої Німеччини через кордон, який строго охороняється. В момент переходу включилася сигналізація, однак втікачам вдалося неушкодженими дістатися на західньонімецьку територію.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, у вівторок, 7-го червня 1988 року скінчив свій життєвий шлях

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ДЯДЬКО

бл. п. ред.

Роман Михайлович Маланчук

Усім, хто вшанували пам'ять незабутнього Відійшлого складаємо нашу найсердечнішу подяку.

Щиро дякуємо Предстоятелеві Української Православної Катедри св. Володимира в Ню Йорку Преосвященному Владиці Антонію за надісланого листа-прощання з Покійним та за сердечні вислови співчуття родині. Листа прочитав о. протопресвітер Володимир Базилевський після Панахиди в похоронному дому П. Яреми в п'ятницю, 10-го червня та наступного дня в Катедрі св. Володимира.

Висловлюємо велику й сердечну подяку Настоятелеві Катедри св. Володимира в Ню Йорку о. протопресвітеру Володимирові Базилевському за молитовне переведення обрядів похорону, за останні зворушливі прощання з Покійним, а згодом за Панахиди та кожнонедільні молитви за спокій душі бл. п. Романа. Щиро дякуємо о. протопр. Володимирові за молитви, проведені в Катедрі в намірені Недужого, за постійну духову опіку, за відвідини Хворого в шпиталі та за співчутливе ставлення до родини Покійного.

Складаємо сердечну подяку Настоятелеві Церкви Всіх Святих у Ню Йорку о. протопресвітеру Іванові Ткачукові за участь у відправленні Панахиди в похоронному домі П. Яреми і за відслуження у своїй Церкві Заупокійної Служби Божої та Панахиди в 40-ий день після смерти Відійшлого.

Сердечно дякуємо о. дияконові Андрієві Куликові за участь у похоронних відправах, а потім у Заупокійних Службах Божих і Панахидах.

Дириґентові Катедрального хору проф. Михайлові Левові та Паням і Панам хористам складаємо найщирішу подяку за хвилюючий спів під час обрядів похорону, а згодом під час Заупокійних Служб Божих та Панахид.

Висловлюємо щиру подяку Парафіянам Катедри св. Володимира за участь у похоронних відправах, а голові п. Ж. Куравській і Паням — членам Сестрицтва Пречистої Діви Марії також за допомогу у відзначенні 40-го дня після смерти Покійного.

Сердечно дякуємо за поміщення у „Свободі" повідомлення про відхід у Вічність бл. п. Романа Михайловича та за щирі вислови співчуття: — Президії УВАН та Керівництву Винниченківської Комісії; — Управі та Членам Українського Лікарського Товариства Північної Америки; — Президії Об'єднання Українських Письменників „Слово"; — і Друзям-Львів'янам за поміщення в „Новому шляху" повідомлення та висловів співчуття.

За надіслані чудові вінки-квіти щире спасибі паням: К. Вудард, Світлані Кузьменко, С. Качарай, д-рові Ф. Йомансові, Е. Касинцеві (Директорові Славістичного Відділу Нюйоркської Публічної Бібліотеки), Ю. і О. Карманіним, Л. і Г. Левицьким та В. і В. Ревуцьким.

За прощальні слова після Панахиди висловлюємо щиру подяку: о. протопр. В. Базилевському, Р. Ільницькому, З. Куровицькому, У. Любович та О. Мотилеві. А за згадки-спогади про Покійного під час поминок щиро дякуємо: о. прот. В. Базилевському, І. Коровицькому, С. Андрушків, Я. Гайвасові та І. Куравському.

Сердечно дякуємо Паням із Сестрицтва при Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, які трудилися, гарно виготовили й подали обід у своєму приміщенні учасникам похорону.

Щиро дякуємо Дирекції похоронного дому П. Яреми за сумлінну підготовку та дбайливе переведення похорону.

Велике спасибі всім, які, замість квітів на могилу бл. п. Романа Михайловича Маланчука, склали свої пожертви, а пані Наталії Закидальській ще й дякуємо за те, що зайнялася збіркою пожертв у Торонто.

На ВИННИЧЕНКІВСЬКИЙ ФОНД УВАН:

Бакало Варвара	$ 20 00
Бражник Олександра	20 00
Вудард Кей	50 00
Галів Микола	10 00
Гнатів Микола	50 00
Гнатів Христина	25 00
Гуменна Докія	5 00
Ґаліон Ніна	10 00
Ґреґорі Мая	10 00
Йоманс Френк	25 00
Клоків Марія	5 00
Комілевська Діма	10 00
Коровицький Іван	10 00
Куравські Іван і Жанет	25 00
Лавриненки Марія і Лариса	40 00
Лев Михайло	20 00
Маланчуки Ольга і Марія	100 00
Маланчуки Степан і Степанія	100 00
Мотиль Олександер	10 00
Одарченко Петро	20 00
Онишкевич Лариса	25 00
Світлична Надія	25 00
Слупчинські Орест і Марія	25 00
Разом	$640 00

На ЕНЦИКЛОПЕДІЮ УКРАЇНИ (САРСЕЛЬ)

Андрушкові Світлана і Роман	$ 25 00
Базилевський Володимир о. протопр.	25 00
Байбак Петро	20 00
Гайваси Теодозія і Ярослав	20 00
Галів Микола	10 00
Коники Микола і Марія	10 00
Копач Роман	25 00
Кордуба Катерина	20 00
Лебеді Микола й Одарка	50 00
Лиман Леонід	25 00
Макарчуки Поля і Леся	30 00
Маланчуки Ольга і Марія	100 00
Маланчуки Степан і Степанія	100 00
Осінчук Роман д-р	25 00
Прокоп Мирослав	20 00
Снігач Анна	10 00
Стахові Денис і Мирослава	20 00
Тіторенки Михайло і Параскевія	10 00
Фесенко Галина	5 00
Цегельська Ірина	20 00
Чайківські Богдан і Ірина	50 00
Чишкало Микола	20 00
Разом	$640 00

ПАТРОНАТ НТШ САРСЕЛЬ — ЦЕНТРАЛЯ В ТОРОНТО
Збірка на вічний фонд Енциклопедії України:

Бойко Іван	$ 20 00
Закидальська Наталія	50 00
Зорич Ярослава	100 00
Максимів Осипа	100 00
Паладійчуки Євгенія і Роман	20 00
Разом	$290 00

Нашим Друзям і Знайомим за незабутні усні, телефонні та письмові сердечні співчуття, хто, висловлюючи їх, давав нам по кускові свого серця, складаємо найщирішу подяку.

ОЛЬГА і МАРІЯ — дружина і донька
СТЕПАН і МИРОСЛАВ — брати з родинами

Товариство Українських Правників у ЗСА

ділиться сумною вісткою з Членами, що 8-го серпня 1988 р. відійшов у Вічність

св. п. д-р

Василь Палідвор

колишній президент Окружного Суду в Станиславові.

Похоронено Його 10-го серпня 1988 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибитій Родині висловлюємо глибоке співчуття.

Управа

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 12-го серпня 1988 р. відійшов у Вічність на 53-му році життя наш Найдорожчий СИН, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

ОСКАР ІВАН ГОШКО

ПАРАСТАС — 15-го серпня 1988 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 E. 7th Street, New York, New York.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у вівторок, 16-го серпня 1988 р. о год. 9-ій ранку в тому ж заведенні, а відтак до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Hamptonburg, N.Y.

У глибокому смутку:
мама — АННА
брати —
ТЕОДОР з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми
МАРКОМ з дружиною КАТЕРИНОЮ
і АНЕЮ, ЮРКОМ і НАТАЛКОЮ
ВОЛОДИМИР з дружиною ЛЕСЕЮ
і дітьми ХРИСТИНОЮ і АНДРІЙКОМ
сестра — СТЕФАНІЯ з дітьми
ВАСИЛЬКОМ і ЛЕСЕЮ
та ближча і дальша Родина в Америці, Україні і Франції

У глибокому смутку ділимося болючою вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що по довгій і тяжкій недузі у суботу, 13-го серпня 1988 р. упокоївся у Бозі на 75-му році життя

наш Найдорожчий, Улюблений і Незабутній МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п. інж.

ЙОСИФ САДНИЦЬКИЙ

нар. в селі Жужель, пов. Сокаль, Україна.

ПАНАХИДА — 15-го серпня 1988 р. в похоронному заведенні Sniffen's to Rt. 59, Spring Valley, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у вівторок, 16-го серпня 1988 р. о год. 10-ій ранку в церкві св. Петра і Павла, Springvalley, N.Y., відтак Тлінні Останки будуть перевезені на український цвинтар св. Духа в Hamptonburg, N.Y.

Горем прибиті:
дружина — ПАВЛИНА
сини —
МИКОЛА з дружиною ДАЯНОЮ
ОСИП з дружиною ЛЮБОЮ та донею БОГДАНОЧКОЮ
доньки —
МАРУСЯ ДУРБАК з мужем ІВАНОМ і дітьми
АЛЕКСАНДРОЧКОЮ, ПЕТРУСЕЧКОЮ і ІВАСИКОМ
НАДЯ ТРАНТОР з мужем ДЕВІДОМ
та ближча і дальша Родина в Україні, Канаді, Польщі й Америці
НЕХАЙ БУДЕ ЙОМУ ЗЕМЛЯ ПЕРОМ.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Лос Анджелес...

(Закінчення зі стор. 3)

матики і засудив московський уряд за нехтування людськими правами в СССР, зокрема в Україні та інших неросійських республіках. „Ми вітаємо проблиски надії, що їх внесла „гласность", але нам треба стежити і настоювати, щоб це не були лиш пусті фрази на вершинах. Надіятись треба, що процес перебудови у Совєтському Союзі відкриє правду про забріханість системи у минулі десятиріччя, та про жорстоку протирелігійну пропаганду, якою чванилися сталіністи, мовляв, повмирають бабушки і з ними вмре й релігія. Наскільки вони помилялися свідчать мільйони, нових вірних. Релігія живе і набирає сили, сказав Вілсон. Нам не вільно спочити, аж доки Українська Православна та Українська Католицька Церкви та її вірні не дістануть право молитись відкрито, а не в катакомбах чи лісах, та гордо прославлятимуть Господа й плекатимуть віру, що її приніс в Україну її володар Володимир Великий 1000 років тому хрищенням свого народу у водах Дніпра.

Привітом „Слава Україні" закінчив Віслон своє слово і тим офіційно відкрив святкування Тисячоліття. Блакитні і жовті бальони, а було їх 1000, полинули у соняшне небо, несучи привіт від нас в Україну.

Заки почався мистецький спектакль, наші учні садочку вручили Г. Вілсон китицю квітів, а сенаторові дістався мистецький дереворит української дерев'яної церковці з Лемківщини. Потім Даніеле прочитав виімки з листа від президента Регана і проклямацій губернатора Каліфорнії Дж. Дукмейджена та посадника Лос Анджелесу Тома Бреллі.

Відбувся показ історичної ноші. Усі одяги, за автентичними зразками, виготовлені 64-им Відділом СУА з Ню Йорку. Христина Навроцька та Люба Артимишин привезли цей вантаж і подбали про імпозантну презентацію місцевими модельками. Першу частину програми закінчила „Громовиця" з Чикаго мистецько виведеним „Привітом".

У перерві на зеленому майдані закипіло. Понад 1000 учасників святкувань гуторили, відвідували станки з різноманітними виставками, інформаціями, матеріялами тощо. На увагу заслуговувала виставка Центру Українського Мистецтва, що була гарно експонована у виставовій залі розвагового центру університету. Також привертала увагу вітрина пропам'ятних видань, поштових значків, монет, відзначок та медалів з нагоди Тисячоліття. Зокрема замітні видання з Польщі та Франції. Колєктор та організатор цієї виставки — інж. Богдан Микитин.

У другій частині програми виступили „Перконайтіс" — Латвійський ансамбль, „Ківікасукас" — естонський танцювально-музичний ансамбль з оригінальними народними інструментами, та „Спіндулюс" — литовський ансамбль. Роман Рітачка проспівав три пісні при акомпаньяменті його бандури. Ювілейний „Хор Тисячоліття", складений з членів православних та католицької церков Лос Анджелесу, що був доцільно зорганізований для відзначення Тисячолітнього Ювілею, завершив багату програму.

Сонце клонилося до заходу, коли голова Ювілейного Комітету, закриваючи цей фестиваль, висловив подяку представникам Уряду та щире признання усім учасникам-гостям, а зокрема нашій молоді, яка не жаліла зусиль при організації, мистецьким виконанням та усім, хто причинився до успіхів цього дня.

Слід відзначити окримим признанням це й тих, що не збирали оплесків, а працювали „за кулісами": Барбару Корнило, що успішно полагодила виступ представників Уряду; Нусю Микитин, що зорганізувала танцювальну групу і модельок до показу ноші, Марійку Огаренко за пресу, Михася Семенця, що постарав та займався звуковою системою на обох імпрезах, інж. Олега Чайковського за його зовнішні зв'язки та поради, інж. Зенона Захарясевича, що є фінансовим діловодом та виконавчим головою нашого Комітету Тисячоліття, інж. Любомира Осадцу, невтомного координатора — імпрезового референта за його завзятість та інших.

Тарас Козбур

Звернення

(Закінчення зі стор. 1)

народе! Але ти не був покинений в цьому горі. З тобою йшла твоя Церква, твої провідники разом з тобою у Велику П'ятницю твоєї Голготи. Так, 1000-ліття слави нашого християнства наближає нас до дня воскресіння не лише волі твоєї, український народе, але й до перемоги християнства над атеїзмом московським. Бо правда Божа, віра християнська переможе, і врата адові не одоліють її. Не одоліє і тебе, український народе, тиран безправ'я, носій антихриста.

Нехай 1000-ліття твоєї вірности Христові, боротьби за Його правду на землі і за визволення святої твоєї землі України підніме на нові висоти духа, скріпить тебе у стійкості і боротьбі, бо остаточна перемога за тобою українське народе, з Христом та в ім'я Христа.

Президія Секретаріяту СКВУ.

ЧИМРАЗ ЧАСТІШЕ у Вашінґтоні можна почути думки про те, що між Японією і Америкою повинна існувати вільна торгівля. Промотором і великим приклонником цієї ідеї є Майк Менсфілд, колишній демократичний сенатор з Монтани, а теперішній американський амбасадор в Японії від 1988 року.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ШЕҐДА, член УНС Відд. 163-го Т-ва „Єдність" у Філядельфії, Па., помер 12-го червня 1988 року на 66-му році життя. Нар. 1921 року в Морріставні, Н.Дж. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Рут, дочку Полю з родиною сестер: Ольгу, Марію, Гелену й Ірену з родинами, брата Мирона з родиною, 15 внуків і дальшу родину в Америці. Похорон відбувся 15-го червня 1988 року на цвинтарі „Сомерсет Гіллс" в Баскінґ Ридж, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Теодор Дуда, секр.

ВОЛОДИМИР КІЗИМА, член УНС Відд. 291-го ім. Т. Шевченка в Клівленді, Огайо, помер 15-го лютого 1988 року на 71-му році життя. Нар. 1917 року у Стубенвіллі, Огайо. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку сестру Мілдред. Похорон відбувся на цвинтарі Кальварія в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Віра Напора, секр.

ПАВЛИНА ПИЛИПЧАК, член УНС Відд. 70-го в Джерзі Сити, Н.Дж., померла 18-го липня 1988 року на 67-му році життя. Нар. 18-го грудня 1920 року в селі Конюша, Перемишль, Зах. Україна. Залишила у смутку мужа Михайла, доньку Ірену Матейко, Броніславу Павлишин і Петрусю Мудрик та 9 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Її Пам'ять!

Микола Шеремета, секр.

АННА БОЙКО, член УНС Відд. 213-го ім. св Михайла в Байоні, Н.Дж., померла 7-го липня 1988 року на 91-му році життя. Нар. 7-го листопада 1896 року в Україні. Членом УНС стала 1937 року. Залишила у смутку Йосифа Бойка і Елсі Мороз. Похорон відбувся 11-го липня 1988 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ВОЛОДИМИР ПАВЛИК, член УНС Відд. 170-го Т-ва „Січ" в Джерзі Сиґі, Н.Дж., помер 27-го червня 1988 року на 73-му році життя. Народився 1915 року. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину Мері. Похорон відбувся 30-го червня 1988 року на Фт. Шеллінг Нешенел Семетері в Міннеаполісі, Мін.

Вічна Йому Пам'ять!

Володимир Білик, секр.

ІВАН ЛУЦАК, член УНС Відділу 39-го Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н.Й., помер в липні 1988 року. Нар. 1902 року у Великосіллі, пов. Старий Самбір, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку синів — Стефана з дружиною Анною, Василя з дружиною Катериною, 6 внуків і трьох правнуків, сестру Анастазію з родиною в Україні, та ближчу і дальшу родину в Україні й Америці. Похорон відбувся 6-го липня 1988 року на укр. цвинтарі ім. св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили

IV — 88

900.00 дол. — Н. Н. (Чикаґо) (500.00дол. на Патріярший Фонд, 400.00 дол. для семінаристів в Римі);
500.00 дол. — Роман Вомпель
по 100.00 дол. — д-р Володимир Кліш, д-р Богдан і Богданна Худьо (у пам'ять бл. п. Валі Капин-Магмет), д-р Роман Смик (даток за 2-ий квартал 88 р.);
по 50.00 дол. — Іван і Софія Головка, Дарія Кузик (у пам'ять бл. п. Ліди Марії Смик), В. Захарійчук, Модест і Ірена Кливак;
45.00 дол. — Ольга Процків (у пам'ять бл. п. Василя Найдана);
35.00 дол. — о. Василь Бойсак (звернений гонорар),
30.00 дол. — Анна Олійник (у пам'ять брата бл. п. Нестора Чорного);
по 25.00 дол. — Ярослав Масюк, Ілько Михайлюк (у першу річницю смерти дружини), Ірена Крамарчук, Ірена Ільницька (річний даток за 88 р.), інж. Станислав Берегулька (пам'ять бл. п. інж. Михайла Ільківа),
по 20.00 дол. — Остап і Ярослава Олесницькі (у пам'ять бл. п. Ліди Марії Смик), Ярослав і д-р Богдан Корчмарик (у пам'ять Ліди Марії Смик), Михайло і Текля Мисяк,
15.00 дол. — П-во Джон Селеман (у пам'ять бл. п. Ольги Зевко);
10.00 дол. — Михайло и Олена Елиів

На радіопрограму „Голос Української Діяспори" зложили
45.00 дол. — Александер Луцьків (замість участи на бенкеті з нагоди 1000-ліття Християнства в Україні),
по 25.00 дол. — Дарія Кузик, д-р Роман Сухий,
по 20.00 дол. — Марія Марусяк, Надія Лоцуняк, Іван і Софія Головка.

515.00 дол. — зі збірки Українського Патр. Т-ва, Відділ в Баффало, Н. Й. (2-га рата) — переслала Оксана Бережницька (голова Відділу)

У пам'ять бл. п. Дарії Мегик у Філядельфії, Па., зложили
по 20.00 дол. — Неоніля Кліш, Тарас Ванчицький;
по 10.00 дол. — Александер і Евгенія Зелінські, Олена Дяченко, Роман Завицький

Листа ч. 010 — збірка в Норт Порт, Фла. — зібрав і переслав Іван Лотоцький, зложили
25.00 дол. — Роман і Галина Поритко,
20.00 дол. — Н. і Л. Белендюк;
15.00 дол. — Іван Лотоцький;
по 10.00 дол. — В. Різник, Зеня Галяревич, Ірена Варивода, д-р Павло Сениця

Листа ч. 0043 — (додаток до збірки) — збірка в Йонкерс, Н. Й. — зібрав і переслав Роман Король в Доббс Ферри, Н. Й., зложили:
по 100.00 дол. — Церковний Хор при церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., Стефан Гаврилюк (у пам'ять дружини бл. п. Софії).
по 50.00 дол. — Олександра Крумшин, д-р Надія Теребус-Кмета;
по 25.00 дол. — Роман і Марія Борковські, д-р і Пані Любомир Сохан, Дмитро і Марія Мотрук, Василь і Стефанія Тимочко (Фльорида).
15.00 дол. — Ольга Руденська

Збірка Укр. Патр. Т-ва, Відділ в Гартфорді, Конн. — замість квітів на могилу бл. п. Олі Жевко — збірку перевела Анна Крамар, переслав д-р Я. Остапюк (скарбник), зложили:
по 20.00 дол. — Марія Бандера, Анна Олексишин, д-р Михайло Яцух;
по 10.00 дол. — Антін Наконечний, д-р Ярослав Остапюк, Анна Тобель, Григорій Южин, Володимир Саляк, Мирослава Сапук, Евдокія Стельмах, Іван Забитовський,
4.00 дол. — Богдан Козак

Листа ч. 1993 — збірка Окружного Відділу Укр. Патр. Т-ва в Нюарку, Н. Дж. — зібрав і переслав ред. Василь Пасічняк (голова Відділу), зложили:
по 300.00 дол. — д-р Теодор Крупа, д-р Зенон Матківський,
по 100.00 дол. — Григорій і Ірена Кузьма, Зенон І. Тимків, Л. і О. Кузьмак, „Самопоміч" в Нюарку, д-р Роман Кравчук;
75.00 дол. — Богданна і д-р Б. Худьо;
по 50.00 дол. — Орест Д. Мостовий, Ігор Кульчицький, д-р Степан Ворох, Володимир Васічко, д-р Т. Шеґедин, Богдан і Лідія Гайдучок, д-р Стефанія Гук, Петро Буняк;
по 30.00 дол. — Володимир Джінґала, Стайвесант Меат Маркет, Любомир Калинич
по 25.00 дол. — Іванна і д-р Матківський, Анна Козак, Олег Лазірко, „Дніпро" Корп., Роман Ричок, Оксана О. Мізь, Ярослав і Ярослава Мулик, Осип Труш;
по 20.00 дол. — Ігор і Надя Кома, Дмитро і Ляриса Пенцак, М. Вашав Гошовський, д-р Іван Ярош, Орест і Іванна Лисинецький;
по 15.00 дол. — Марта Пацлавська, Люба Клячко,
по 10.00 дол. — Володимир Бакун, Роман Маринович, Дмитро Бобеляк, Стефан Богославець, Олег і Марта Білинський.

Листи чч. 0083, 0084 і 0085 — Коляда 1987-88 Укр. Патр. Т-ва, Відділ в Балтимор, Мд. — переслав проф. Петро Войтович (голова Відділу).

Листа ч. 0083, зложили:
по 30.00 дол. — д-р Дмитро і Дарія Кострубяки, Елфріда Дерій;
по 25.00 дол. — д-р Андрій і Ліда Лемішка, Семен і Софія Михайлишин, Василь і Оксана Палійчук, Олександер Ратич, Олександер і Ірена Траска, Андрій і Марія Чорний;
по 20.00 дол. — Таня Давінйон, Степан Поперечний,
15.00 дол. — *Теофіль і Марія Попович,*
по 10.00 дол. — Роман і Оля Ганас, Софрон Гакевич, Степан Гуменюк, Степан і Стефа Поліщук, Марія Мулькевич, Степан і Софія Купчик, Михайло Ремський, Остап Садовий, Володимир і Ольга Сушко, Ярослав і Ірена Сушко, Іван Сливка, Василь і Стефа Татчин, Дмитро Тимюк, Степан Хай, Стефан Чорний, Евген Шавала, Микола Яремко, Пересада;
по 5.00 дол. — Василь і Наталія Богдан, Роман Вітенко, Андрій Лихопат, Ігор Поліщук, Іван і Люба Радь, Володимир і Марія Стельмах.

Листа ч. 0084, зложили
30.00 дол. — Франя Турик;
по 25.00 дол. — Остап і Анна Стельмах, Евген і Валя Снігура, Василь і Ольга Корж, Олександер і Ірена Траска;
по 20.00 дол. — Микола і Єва Кравчик, Василь Охота, Богдан і Богданна Саламахи,
15.00 дол. — Ярослав Ханенко,
по 10.00 дол. — Климентій і Іванна Бабяк, Михайло й Орися Вацлавів, Михайло і Маруся Захарків, Степан Івашко, Людмила Хай

Листа ч. 0085, зложили
25.00 дол. — проф. Петро і Володимира Войтович
20.00 дол. — Михайло Стельмащук,
по 10.00 дол. — Олег і Ніля Бендюк, Петро й Ева Зозуляк, Микола й Оксана Коропецькі, Ілля і Ольга Зарон, Ярослав Совган;
по 5.00 дол. — Ірена Зозуляк, Маруся Зозуляк, Любко і Даруся Блашків, Михайло і Марія Хома, Михайло і Марія Смоляк, Ярослава Бендюк, Богдан і Розалія Ласюк, Єлисавета Маляр, Роман, Маруся і Катя Хома

Додаток до збірки в Ню Гейвен, Конн. — зібрала і переслала Павлина Лодинська, зложили
50.00 дол. — І. М. Зубрицький;
25.00 дол. — М. Б. Антонишин;
10.00 дол. — Ю. Н. Цибрівський.

На Будівельний Фонд в Римі, зложили:
1,000.00 дол. — інж. Остап і Ірена Захарків,
1,000.00 дол. — Н. Н. (Чикаґо);
10.00 дол. — Наталія Власов;
765.00 дол. — збірка у пам'ять бл. п. Марії Місяк-Петришинової в Трентоні, Н. Дж. — переслала Дарія Кузик, зложили:
500.00 дол. — інж. Орест і Єлисавета Сеник,
по 50.00 дол. — інж. Ігор і Дарія Сеник, Ярослав Скрипчук;
25.00 дол. — Дарія Кузик;
20.00 дол. — Ольга Дубик;
по 10.00 дол. — Марія Кассіян, Ірина Скрипчук, Мирослава Глушок, Михайло і Марія Глушок, Іван і Софія Головка, Родина Обаранець, Марія Савула, Емілія Панасюк, Люба Мриглoвська, Йосиф і Катерина Куць, інж. Іван і Оксана Микитин, інж. Іван і Надія Гафткович.

СПРОСТОВАННЯ:
Яків і Марія Білик зложили 200.00 дол. у пам'ять бл. п. ІВАНА ФАСОЛЯКА.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No. 23-7380645.

Всі чеки просимо виписувати на:

St. Sophia Religious Association
— Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117